

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

**Informácia o plnení
Národného programu reforiem
Slovenskej republiky 2013**

november 2013

Úvod

Vláda SR dňa 24.4.2013 uznesením č. 198/2013 schválila Národný program reforiem SR (NPR) 2013 vrátane Akčného plánu s plánovanými opatreniami a dotknutým členom vlády uložila zabezpečiť ich plnenie. Podpredseda vlády a minister financií SR má vypracovať a na rokovanie vlády SR do 30. novembra 2013 predložiť vyhodnotenie plnenia úloh vyplývajúcich z Akčného plánu NPR.

NPR prezentuje zámery vlády SR v štrukturálnych politikách. Spolu s Programom stability stanovujú priority vlády SR na nasledujúce obdobie v hospodárskej politike a definuje opatrenia zamerané na zlepšovanie kvality života, najmä prostredníctvom posilňovania ekonomického rastu a zamestnanosti v súlade s Paktom stability a rastu a stratégiou Európa 2020.

Nasledujúci NPR bude na vládu predložený v apríli 2014 v súlade s tzv. EÚ semestrom. Do prípravy a realizácie NPR sú primárne zapojení ministri zodpovední za ekonomickú a sociálnu agendu ako trh práce, sociálna inklúzia, vzdelávanie, podnikateľské prostredie, energetiku, životné prostredie, zdravotníctvo, dopravu, regionálny rozvoj, atď. Ostatní ministri, splnomocnenci vlády a zástupcovia ostatných orgánov štátnej správy sa podieľajú na plnení stratégie v rámci spolupráce vo vybraných oblastiach.

Materiál obsahuje stručné hodnotenie doterajšieho plnenia Akčného plánu NPR s dôrazom na posledný polrok od jeho prijatia. Uvádza aj významné opatrenia prijaté od začiatku volebného obdobia. Jednotlivé oblasti sú štruktúrované podľa špecifických odporúčaní (CSR) pre SR schválených Európskou radou.

Hodnotenie plnenia opatrení podľa jednotlivých špecifických odporúčaní

Odpočet plnenia úloh akčného plánu je vecne usporiadaný podľa jednotlivých špecifických odporúčaní, ktoré boli schválené na zasadnutí júnového summitu Európskej rady.

1. Konsolidácia verejných financií a udržateľnosť

Odporúčanie: *Podľa plánu naplniť rozpočet na rok 2013, aby sa udržateľným spôsobom odstránil nadmerný deficit a dosiahlo fiškálne úsilie uvedené v odporúčaní Rady v rámci postupu pri nadmernom deficite. Po odstránení nadmerného deficitu realizovať štrukturálnu úpravu, ktorá Slovensku umožní dosiahnuť strednodobý cieľ do roku 2017. Predchádzať škrtom výdavkov, ktoré podporujú rast, a zintenzívniť úsilie na zlepšenie efektívnosti verejných výdavkov. Vychádzajúc z už prijatej dôchodkovej reformy ďalej zlepšiť dlhodobú udržateľnosť verejných financií znížením medzery financovania vo verejnom dôchodkovom systéme a zvýšením nákladovej účinnosti sektora zdravotnej starostlivosti.*

V zmysle prebiehajúcej procedúry nadmerného deficitu je krátkodobým fiškálnym cieľom Slovenska znížiť deficit verejnej správy v roku 2013 pod 3% HDP udržateľným spôsobom. Na základe aktuálnych informácií o pozitívach a rizikách vývoja rozpočtu verejnej správy v roku 2013 by deficit rozpočtu verejnej správy mal dosiahnuť 2,98 % HDP. Cielené schodky rozpočtu verejnej správy schválené vládou sú v roku 2014 2,83 % HDP, v roku 2015 na 2,57 % HDP a v roku 2016 na 1,5 % HDP. Dosiahnutie týchto cieľov zastaví nárast podielu verejného dlhu na HDP a umožní od roku 2015 jeho postupné znižovanie. Na základe odporúčaní Rady EÚ by SR mala dosiahnuť strednodobý rozpočtový cieľ v podobe štrukturálneho deficitu verejnej správy vo výške 0,5 % HDP do roku 2017. Za predpokladu naplnenia rozpočtových cieľov a plánovanej konsolidácie sa tempo nárastu dlhu postupne spomalí, pričom dlh (ako % HDP) by mal kulminovať v roku 2014 na úrovni 56,8 % HDP. Následne by mal hrubý dlh klesať na 56,4% v 2015 a 55,7% v 2016.

Vláda SR v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2014-2016 predstavila nové opatrenia na splnenie cieľa na rok 2014. Sú v objeme 1,5% HDP na strane príjmov a 0,3% HDP na strane výdavkov. Pri výbere opatrení vláda SR dbala na to, aby snaha o zníženie deficitu verejných financií čo najmenej pôsobila na spomalenie ekonomickej aktivity a hospodárskeho rastu Slovenska a nepredstavovala neúmerne veľký dopad na najzraniteľnejšie vrstvy spoločnosti.

Na príjmovej strane patrí medzi najvýraznejšie zmeny zníženie sadzby dane z príjmu právnických osôb o jeden percentuálny bod na 22 %, zavedenie daňovej licencie, predĺženie platnosti osobitného odvodu z podnikania v regulovaných odvetviach. Dôjde aj k presunu dividend z roku 2013 do roku 2014 a očakávajú sa aj zvýšené príjmy Telekomunikačného úradu. Na výdavkovej strane ku konsolidácii prispeje najmä zefektívňovanie hospodárenia štátnej správy v rámci reformy ESO a vyššia efektívnosť v zdravotníctve.

Snahu znížiť dopady konsolidácie odráža aj prioritizácia produktívnych výdavkov v štátnom rozpočte na oblasti podporujúce rast a zamestnanosť. Sú to najmä školstvo, veda a výskum a dopravná infraštruktúra. Vyššie výdavky v školstve smerujú prevažne do miezd. Platy pedagogických zamestnancov regionálneho školstva sa zvýšili o 5 % a s podobným rastom v regionálnom aj vysokom školstve sa počíta aj v roku 2014. Výdavky na vedu a techniku narástli v roku 2013 o 8 % a v roku 2014 sa rozpočtuje nárast o 20 %, najmä kvôli rastúcemu objemu financovania z fondov EÚ. Investície do cestnej a železničnej dopravy rástli v roku 2013 o takmer 20 %. Najvýraznejšie, o 55 %, stúpili výdavky na výstavbu diaľnic a rýchlostných ciest. Ešte výraznejší rast výdavkov sa rozpočtuje na rok 2014, a to o 140 % oproti roku 2013. K rastu má prispieť výstavba cestnej (nárast o 122 %), aj železničnej infraštruktúry (nárast o 171 %). Podobne je rast spôsobený zvyšovaním financovania z fondov EÚ.

Novela zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy transponuje fiškálne pravidlá, tzv. fiškálny kompakť, do národnej legislatívy. Zavádza pravidlo vyrovnaného rozpočtu a korekčný mechanizmus, ktorý má zabezpečiť jeho dodržiavanie. Novela Zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sprísňuje pravidlá pre hospodárenie samospráv zavádzaním sankčných mechanizmov už pri nižších úrovniach dlhu samospráv a sprísňuje informačné povinnosti. Prijaté opatrenia umožnia lepšiu kontrolu hospodárenia samospráv tvoriacich približne 14% verejných výdavkov.

Už prijaté zmeny v dôchodkovom poistení, ktoré je súčasťou systému sociálneho poistenia, zvýšili jeho dlhodobú udržateľnosť. Medzi najzásadnejšie patrí zmena mechanizmu zvyšovania dôchodkov, automatické zvyšovanie dôchodkového veku a úprava koeficientu solidarity pri priznávaní dôchodkových dávok v priebežnom pilieri. Zároveň sa upravili podmienky vstupu do kapitalizačného piliera, povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie a zaviedla sa možnosť platenia daňovo zvýhodnených dobrovoľných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Zúžil sa počet povinne spravovaných dôchodkových fondov s možnosťou vytvárania akýchkoľvek ďalších dôchodkových fondov dôchodkovými správcovskými spoločnosťami. Začiatkom roku 2014 bude na rokovaní vlády SR a následne na rokovaní NR SR predložená legislatíva upravujúca vyplácanie dôchodkov z kapitalizačného piliera.

V roku 2013 prebehli zmeny v systéme sociálneho zabezpečenia policajtov a vojakov, ktoré majú taktiež za úlohu zlepšiť jeho dlhodobú udržateľnosť. Novela zvyšuje minimálny počet odpracovaných rokov potrebných na získanie nároku na výsluhový dôchodok, výsluhový príspevok a vyplácanie odchodného a úmrtného, pričom sa postupne znižuje aj základ pre ich výpočet. Zvyšujú sa sadzby poistného pre zamestnanca aj zamestnávateľa na výsluhový dôchodok. Mení sa systém zvyšovania výsluhových dôchodkov (postupne sa približuje dôchodkovému poisteniu, ktoré je súčasťou systému sociálneho poistenia spravovaného Sociálnou poisťovňou) a zvyšuje sa maximálna miera náhrady spôsobom, ktorý motivuje k predlžovaniu kariéry vojakov a policajtov.

2. Boj proti daňovým podvodom

Zrýchliť realizáciu akčného plánu na boj proti daňovým podvodom a naďalej sa usilovať o zlepšenie výberu DPH, a to najmä posilnením analytických a auditových kapacít daňovej správy. Zlepšiť daňovú disciplínu. Prepojiť zdaňovanie nehnuteľností s trhovou hodnotou majetku.

V roku 2012 bol schválený akčný plán boja proti daňovým únikom, v rámci ktorého bolo prijatých 50 opatrení zameraných najmä na znižovanie únikov na DPH. V prvej fáze akčného plánu bolo umožnené rušenie registrácie nekomunikujúcich a nekontaktných osôb v registri platiteľov a bol zavedený inštitút spoločného a nerozdielneho ručenie za daň. Novelou zákona sa zaviedla povinnosť skladať finančnú zábezpeku rizikovými osobami pri registrácii DPH, povinné mesačné zdaňovacie obdobie pre nových platiteľov DPH na dvanásť mesiacov a znížila sa hranica obratu na povinné mesačné zdaňovacie obdobie. Boli definované nové trestné činy daňového podvodu a marenia výkonu správy daní. V júli 2012 bol spustený pilotný projekt „Daňová kobra“, v rámci ktorého sa začali riešiť prípady koordinovaných kontrol vybraných daňových subjektov.

V druhej etape bol zavedený režim sprísneného daňového dohľadu nad rizikovými subjektmi, povinnosť správcu vkladu vložiť peňažné vklady spoločníkov s.r.o. na bankový účet. Spustil sa program na boj proti korupcii v rámci Finančnej správy SR a so zámerom zabrániť fiktívnemu vystavovaniu príjmových a výdavkových pokladničných dokladov sa zaviedla povinnosť bezhotovostnej platby s limitom nad 10 tisíc eur.

Spustila sa lotéria pokladničných blokov, ako jedeného z nástrojov na zníženie daňových únikov na DPH. Pred prvým žrebovaním si počas dvoch týždňov zaregistrovalo 253 tisíc ľudí vyše 7 miliónov pokladničných bločkov. Spustenie lotérie by malo nielen motivovať spotrebiteľov požadovať pri každom nákupe pokladničný blok, ale aj napomôcť identifikácii „čiernych“ pokladníc.

Medzi opatrenia účinné od roku 2014 patrí zavedenie kontrolného výkazu pre podnikateľské subjekty, čo umožní efektívnejšie vykonávanie daňových kontrol. Zároveň sa plánuje rozšírenie prenosu daňovej povinnosti na príjemcu plnenia (tzv. reverse charge) na rizikové komodity, a tým obmedzenie karuselových obchodov s nimi. Okrem toho sa zriadi špecializované senáty na krajských súdoch so zameraním na daňovú oblasť. Novým opatrením je aj zavedenie daňovej licencie, ktorá bude diferencovaná podľa typu firiem. Opatrenie je zamerané na riešenie vyhýbania sa plateniu dane z príjmu právnických osôb.

Ďalšími zavedenými opatreniami sú povinnosti správcu vkladu vložiť peňažné vklady spoločníkov pri zakladaní spoločnosti s ručením obmedzeným na účet v banke a úprava výmazov spoločností „ex off“. Pripravila sa Analýza možností zavedenia inštitútu finančného vyšetrovania, ako nástroja pre zefektívnenie zisťovania majetkových pomerov páchatel'ov najmä vo vzťahu k daňovým trestným činom.

Zlepšuje sa výber daní a odvodov. Oproti septembrovej prognóze sa očakáva lepší odhad daňových a odvodových príjmov o 154 mil. eur (0,2% HDP) v roku 2013 a o viac než 350 mil. eur (0,5% HDP) v 2014-16. K vyššej prognóze prispel najmä zlepšený výber DPH a nové legislatívne opatrenia. Zvýšenie výnosu DPH ide hlavne na vrub zlepšenej účinnosti výberu DPH, ktorá rástla už štvrtý štvrtrok po sebe a v treťom kvartáli 2013 dosiahla úroveň porovnateľnú s rokom 2009. Na výnos dane mal pozitívny vplyv rast vlastnej daňovej povinnosti aj pokles nadmerných odpočtov. Takáto štruktúra zlepšenia výberu DPH je v súlade s rastom konečnej spotreby domácností a zastavenia rozširovania daňových únikov.

V súčasnosti MF SR pripravuje nový návrh zdaňovania nehnuteľností na základe odhadovanej trhovej hodnoty. Na základe získaných dát o cenách inzerovaných rezidenčných nehnuteľností bude navrhnutý model, ktorý po zohľadnení vstupných charakteristík umožní odhadnúť trhovú hodnotu nehnuteľnosti. Vzhľadom ku komplexnosti problematiky sa zavedenie nového systému plánuje najskôr v roku 2015.

3. Služby zamestnanosti a dlhodobá nezamestnanosť

Prijat' opatrenia s cieľom zlepšiť schopnosť verejných služieb zamestnanosti poskytovať uchádzačom o zamestnanie individualizované služby a posilniť prepojenie medzi aktivačnými opatreniami a sociálnou pomocou. Účinnnejším spôsobom riešiť dlhodobú nezamestnanosť prostredníctvom aktivačných opatrení a individualizovanej odbornej prípravy. Zvýšiť motiváciu žien zamestnať sa, a to zlepšovaním poskytovania zariadení starostlivosti o deti, najmä pre deti do veku troch rokov. Znížiť daňovo-odvodové zaťaženie pre pracovníkov s nízkymi príjmami a upraviť systém dávok.

Reforma aktívnych politík trhu práce (AFTP) zrušila duplicitné a neúčinné programy. Pre ďalších sedem nástrojov sa zaviedlo fakultatívne poskytovanie. Uvoľnená administratívna kapacita sa využije na individualizáciu odborných a poradenských služieb pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (mladí ľudia, dlhodobo nezamestnaní, atď.). Zlepší sa hodnotenie efektívnosti a účinnosti nástrojov AFTP. Doteraz sa implementovalo celkovo 152 programov s cieľom zvýšiť manažérske a komunikačné zručnosti pracovníkov vo verejnej správe. Dôraz sa kladie na zamestnancov na klientskych pracoviskách.

Vláda SR schválila poskytnutie odvodovej úľavy zamestnávateľom a prijatým zamestnancom na jeden rok. Prijatí zamestnanci musia byť predtým v evidencii dlhodobo nezamestnaných najmenej 12 mesiacov a patriť do nízkopríjmovej skupiny. Opatrenie má zlepšiť pracovné návyky a zručnosti dlhodobo nezamestnaných a zvýšiť ich zamestnanosť.

V rámci druhej fázy úpravy systému dávok bol prijatý nový zákon o pomoci v hmotnej núdzi, ktorý sprísňuje nárok na poberanie aktivačného príspevku zvýšením minimálneho počtu odpracovaných hodín v rozsahu najmenej 64 hodín mesačne. Zároveň nový zákon podmieňuje aj samotný nárok na dávku v hmotnej núdzi plnoletého práceschopného člena domácnosti odpracovaním 32 hodín mesačne za predpokladu, že mu bude takáto činnosť ponúknutá. Ako súčasť tretej fázy úpravy systému dávok boli upravené podmienky poskytovania dávok na podporu rodín s deťmi v prípade neplnenia ich účelu.

Za účelom zvyšovania zamestnanosti žien ako aj zlepšovania inklúzie marginalizovaných komunit sa pokračuje vo vytváraní nových kapacít predškolských zariadení. Rozširujú sa najmä prispôbovaním existujúcich priestorov základných škôl.

Uľahčenie prístupu dospelých k nadobudnutiu novej kvalifikácie na základe predošlej praxe alebo absolvovania vzdelávacích programov ďalšieho vzdelávania by mala priniesť novela zákona o celoživotnom vzdelávaní z roku 2012, a to rozširovaním okruhu inštitúcií oprávnených na overovanie spôsobilosti a uvoľňovaním pravidiel pre uznanie kvalifikácie.

4. Nezamestnanosť mladých a prepájanie vzdelávania s praxou

Zintenzívniť úsilie riešiť vysokú nezamestnanosť mládeže, napríklad prostredníctvom Záruky pre mladých. Prijat' opatrenia s cieľom prilákať mladých ľudí k učiteľskej profesii a zlepšiť výsledky vzdelávania. V odbornom vzdelávaní a príprave posilniť poskytovanie praktickej výučby priamo v podnikoch. Vo vysokoškolskom vzdelávaní vytvoriť bakalárske programy viac orientované na pracovné miesta. Podporiť účinné odovzdávanie znalostí podporou spolupráce medzi vysokými školami, výskumnou komunitou a podnikateľským sektorom. Zintenzívniť úsilie o zlepšenie prístupu k vysoko kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu marginalizovaných komunít vrátane Rómov.

Z prostriedkov ESF sa naďalej podporujú projekty na vytvorenie nových pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie do 29 rokov formou príspevku pre zamestnávateľa na úhradu časti mzdových nákladov. Po vyhodnotení doterajšieho poskytovania sa časť finančných prostriedkov presunula z podpory zamestnávania v autodoprave a vo verejnom sektore do podpory pracovných miest zamestnávateľov v súkromnom sektore, ktorí spĺňajú stanovené podmienky.

Modifikovala sa absolventská prax tak, aby lepšie zohľadnila vzdelanie absolventov. Uchádzačom je umožnené individuálne sa vzdelávať a pripravovať pre trh práce v oblastiach, ktoré ÚPSVR nemôže zabezpečiť.

Novela zákona o odborných školách upravuje podmienky prijatia žiakov na gymnázia a na programy úplného stredného odborného vzdelávania. O počte prvých tried rozhoduje samosprávny kraj vychádzajúc z analýz a prognóz trhu práce, ktorých príprava prešla z gescie profesijných a stavovských organizácií na MPSVR SR. Novela zákona o vysokých školách zlepšuje vnútorný systém zabezpečovania kvality vzdelávania predlžovaním externého štúdia, sprísňuje pravidlá pre nadobúdanie titulov pre vysokoškolských učiteľov a posilňuje motivácie vysokých škôl spolupracovať s kvalitnými vysokými školami v zahraničí.

Bol prijatý Akčný plán pre mládež (APM). Obsahuje sedem opatrení zameraných najmä na kvalitu a význam vzdelávania vrátane odborného vzdelávania a prípravy. Prioritnými aktivitami sú najmä odborné vzdelávanie a príprava v podnikoch, identifikácia sektorovej potreby zručností na trhu práce a transfer opisu zručností do obsahu odborného vzdelávania a prípravy.

Mzdy pedagogickým a odborným zamestnancom v regionálnom školstve sa zvýšili v roku 2013 o 5 %. S približne rovnakým rastom sa počíta aj v roku 2014, a to aj pre pedagógov vo vysokom školstve. V školstve by mal nárast miezd motivovať k lepším výkonom a pritiahnúť kvalitnejších učiteľov. K zvýšeniu kvality vzdelávania na základných a stredných školách by mali prispieť nové testovania kvality škôl. Testovanie sa rozšírilo na prvý stupeň ZŠ a do Testovania 9 sa zapojili aj žiaci osemročných gymnázií. Výsledné indikátory budú použité na úpravu existujúcej legislatívy a porovnávanie kvality škôl na národnej úrovni.

Bola vykonaná analýza potrieb trhu práce a na jej základe prebieha príprava zoznamu nadbytočných odborov a odborov najviac žiadaných trhom práce. Zoznam bude premietnutý do zmien v normatívnom financovaní odborného regionálneho školstva, ktoré sa predpokladajú od roku 2015.

V rámci inklúzie marginalizovaných komunít pokračujú opatrenia integrácie žiakov do predškolského a základného vzdelávania a projekt vzdelávania pedagógov pre prácu s marginalizovanými skupinami. Do celodenného výchovného systému sa úspešne zapojilo viac ako 15 tisíc žiakov. Pripravuje sa verejné obstarávanie na nákup učebníc v rómskom jazyku a priebežne sa pripravujú učebnice pre slabozrakých a nevidiacich žiakov.

5. Fungovanie trhu s energiami

Zintenzívniť úsilie o dosiahnutie lepšieho fungovania trhu s energiou; najmä zlepšiť transparentnosť mechanizmu stanovovania taríf a zvýšiť schopnosť regulačného orgánu zdôvodňovať svoje rozhodnutia. Posilniť vzájomné prepojenia so susednými krajinami. Zlepšiť energetickú účinnosť najmä v odvetví stavebníctva a v priemysle.

Transparentnosť v rozhodovacích procesoch bola zvýšená implementovaním tretieho energetického balíčka do zákona o energetike a o regulácii v sieťových odvetviach. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví bol rozšírený rozsah kompetencií. Oba zákony prispievajú k lepšiemu fungovaniu trhu s energiou, vrátane ďalšieho rozvoja konkurenčného prostredia.

Úspešné spustenie projektu market couplingu denného trhu s elektrinou Českej republiky, a Maďarskej republiky sa výrazne zvýšila likvidita aj ceny pre účastníkov. V súčasnosti sa pripravuje prepojenie denného trhu s Rumunskom a Poľskom. Práce na novom obojsmernom plynovode s Maďarskom sa začali v marci 2013 a jeho spustenie sa predpokladá od januára 2015. Realizovateľnosť plynovodného prepojenia s Poľskom, ktoré je súčasťou konceptu severojužného koridoru a bolo podporené aj EK, sa v súčasnosti vyhodnocuje.

Implementácia tretieho energetického balíčka umožnila jednoduchšiu zmenu odberateľa elektriny, skrátila lehoty pri zmene ako aj zabezpečila lepšiu ochranu spotrebiteľov. Prejavom postupnej liberalizácie je aj rast odberateľov elektriny a plynu, ktorí zmenili dodávateľa.

Systém povinných energetických auditov výrazne prispel k zníženiu energetickej náročnosti hospodárstva. Podporou energetických auditov pre malé a stredné podniky a podporu podnikov sa prispeje k zníženiu energetickej náročnosti v podnikoch a zvýšeniu ich konkurencieschopnosti.

Tieto zmeny sa udiali pred vydaním odporúčaní Európskou radou.

6. Zlepšenie fungovania verejnej správy

Zmeniť zákon o verejnej službe s cieľom posilniť nezávislosť verejnej služby. Zlepšiť vo verejnej správe riadenie ľudských zdrojov. Zintenzívniť úsilie o posilnenie analytických kapacít kľúčových ministerstiev, a to aj s cieľom zlepšiť využívanie fondov EÚ. Realizovať opatrenia na zlepšenie efektívnosti justičného systému. Podporiť postupy alternatívneho riešenia sporov a zasadiť sa o ich častejšie využívanie.

Program ESO (efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa) bol schválený vládou SR v apríli 2012. Jeho realizáciou sa má zjednodušiť vybavovanie záležitostí zabezpečovaných štátom. Štátna správa má byť z pohľadu občana a podnikateľských subjektov jednoduchá, prehľadná a dostupná, má fungovať udržateľne, transparentne a s efektívne vynakladanými finančnými prostriedkami. Piliermi pre dosiahnutie tohto cieľa sú:

- racionalizácia štruktúry a infraštruktúry štátnej správy,
- integrácia a optimalizácia procesov výkonu verejnej moci, ako aj fungovania subjektov štátnej správy,
- kontaktné administratívne miesta občanov.

V prvej etape reformy verejnej správy boli od 1. januára 2013 začlenené krajské školské úrady, krajské stavebné úrady a územná vojenská správa do obvodných úradov v sídlach krajov.

V druhej etape (zrušenie a integrácia úradov špecializovanej miestnej štátnej správy) sa z pôvodných 50 obvodných úradov 49 stalo okresnými úradmi. Od 1.10.2013 následne došlo k integrácii časti tzv. špecializovanej miestnej štátnej správy do okresných úradov. Doteraz ide o úrady životného prostredia, obvodné úrady cestnej dopravy a pozemných komunikácií, obvodné lesné úrady, obvodné pozemkové úrady a správy katastra. Agendu zlúčených okresných úradov bude tvoriť agenda pôvodných obvodných úradov (miestna štátna správa, živnosti, matriky, občianstvo, priestupky, atď.), ako aj začlenených špecializovaných úradov štátnej správy.

Od októbra 2013 vzniklo 23 nových okresných úradov pre integrovanú agendu štátnej správy, ktoré budú fungovať ako zázemie (back-office) pre budúce kontaktné miesta občanov (KAMO).

Tretia etapa reformy ESO bude pokračovať v roku 2014. Po legislatívnej príprave integrácie ďalších úradov miestnej štátnej správy bude nevyhnutné predovšetkým funkčné a procesné zjednotenie novovzniklých organizácií okresných úradov. Okrem už otvoreného pilotného KAMO vzniknú aj ďalšie klientské centrá, ktoré zabezpečia kontakt občanov so všetkými zlúčenými úradmi.

Okrem reformy miestnej štátnej správy si ESO kladie za cieľ aj zvyšovanie efektívnosti ústrednej štátnej správy. Návrh rozpočtu na rok 2014 predpokladá výrazne nižšie výdavky voči scenáru nezmenených politík („no policy change“, NPC). Najväčšia časť úspory sa dosiahne na nákupe tovarov a služieb, ktoré oproti NPC klesajú o 179 mil. eur (8,7 %). Šetrenie sa dotkne aj mzdových prostriedkov (71 mil. eur voči NPC, 1,5 %), hoci celkové mzdy vo verejnej správe budú rásť kvôli zvýšeniu platových taríf. Na kapitálových výdavkoch sa v porovnaní s NPC minie o 39 mil. eur menej, čo predstavuje pokles o 15,2 %. Realizuje sa aj predaj nadbytočného majetku v hodnote 65 mil. eur.

Vláda SR hľadá úspory nielen v existujúcich procesoch. Pristúpila aj k výraznejším zmenám v štruktúre a fungovaní organizácií štátu. Ministerstvo vnútra preto ako gestor reformy vykonalo analýzu vyše 400 príspevkových a rozpočtových organizácií, fondov a špeciálnych organizácií zriadených zákonom. Cieľom hodnotenia bolo identifikovať duplicitné a nevyužívané funkcie. Úsporu je možné dosiahnuť zdieľaním podporných činností, prevádzkových nákladov a materiálneho vybavenia, spájaním organizácií alebo ich zrušením.

Prvým výsledkom je návrh zákona, ktorým sa od roku 2014 zlučuje Telekomunikačný úrad a Poštový regulačný úrad do Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb. Okrem toho sa spája Úrad pre reguláciu železničnej dopravy, Letecký úrad a Štátna plavebná správa do Dopravného úradu. Okrem toho bolo Centrum pre chemické látky a prípravky začlenené pod rezort hospodárstva, spojí sa Štátna energetická inšpekcia so Slovenskou obchodnou inšpekciou. Ďalej Slovenský ústav technickej normalizácie bol včlenený do Úradu pre normalizáciu, metronómiu a skúšobníctvo a Slovenský metrologický ústav sa pretransformuje na

neziskovú organizáciu. Transformácia a integrácia rozpočtových a príspevkových organizácií bude pokračovať aj v rokoch 2015 a 2016.

Prijal sa zákon o e-Governmente, ktorý nadobudol účinnosť 1. novembra 2013. Legislatívny rámec definuje podmienky pre elektronický prístup k základným verejným službám, čím umožňuje elektronickú výmenu údajov medzi občanmi, verejným a súkromným sektorom.

V rámci posilňovania analytických kapacít sa už okrem existujúcich útvarov na Ministerstve financií (Inštitút finančnej politiky), Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny (Analytické centrum) a Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja (Inštitút stratégie) podarilo vytvoriť analytické útvary na Ministerstve životného prostredia (Odbor ekonomických nástrojov a analýz), Ministerstve zdravotníctva (Inštitút zdravotníckej politiky), a na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu (Inštitút vzdelávacej politiky).

Pre zlepšenie efektívnosti súdneho systému boli prijaté kroky v oblasti exekučného poriadku a rekodifikácie civilného procesu, ktoré majú za cieľ zrýchliť a zvýšiť vymožitelnosť práva. Zákon o exekútoroch a exekučnej činnosti sprísňuje kritériá pre vykonávanie exekučnej praxe a prináša prvky, ktoré vnášajú väčší prehľad o jednotlivých úkonoch v procese. Ďalej sa sprísnila kontrola výkonu exekučnej činnosti a zaviedli sa sankcie v prípade porušenia pravidiel. Cieľom rekodifikácie civilného procesu je zrýchlenie a spružnenie riešenia sporov. Po schválení zámeru rekodifikácie občianskeho súdneho poriadku bola zriadená komisia pre prípravu legislatívnych noriem, ktorá má za úlohu predložiť návrhy príslušných zákonov do konca septembra 2014.